

nelze žádati za zmírnění daně. Byla-li zničena třetina naturálního výnosu příslušného pozemku, může obnášeti sleva $\frac{1}{3}$ daně roční a byly-li zničeny $\frac{2}{3}$ naturálního výnosu, obnášeti může sleva $\frac{2}{3}$ daně roční a byl-li zničen celý výnos naturální sleví se, pokud se týče, promine se celá daň roční. Škoda ohněm oznámena buď v 8 dnech, ostatní škody živelní ve 14 dnech u okr. hejtmanství nebo berního úřadu a to pod jinak nastávající ztrátou nároku.

II. Slevy daně domovní (§ 12 pat. ze dne 23. února 1820 a dek. dv. k. z 18. června 1821 č. 1058 pol. sb. z. sv. 49 č. 88). Sleva daně domovní nastává v případě uprázdnění bytu a v případě živelního poškození avšak s tím obmezením, že sleva po uprázdnění bytu poskytuje se jen při dani činžovní, ježto při dani třídní není nájemné vůbec základem zdanění. Oznámení o uprázdnění staň se ve 14 dnech u úřadu berního, jinak nárok na slevu pomine. Byl-li byt pronajat, budiž to oznámeno do 14 dnů. Dle doby uprázdnění odepíše se daň činžovní pro dotyčný rok předepsané. Z důvodu poškození živelního slevuje se jak na dani činžovní tak třídní (d. dv. k. z 6. listop. 1843 č. 15642 sb. z. pr. pro Dolní Rak.). Při předmětech, podléhajících dani činžovní, by činžovní výnos domu živelní příhodou postiženého utrpěl na své výši. Sleva daně činžovní řídí se dle velikosti úbytku nájemného, způsobeného nehodou živelní. Při předmětech, podléhajících dani třídní předpokládá nárok na slevu daně třídní, by příslušné obytné stavení buď z cela neb z větší části stalo se nezpůsobilým k obývání.

V takovém případě odepíše se za ten rok, v němž se udála nehoda živelní, daň třídní úplně. I zde sluší oznámiti škodu v 8 dnech, při ostatních příhodách živelních ve 14 dnech. Při ostatních daních se dočasná sleva na dani pravoplatně vyměřené neposkytuje. (Snížení daně výdělkové pro futuro sem nepatří.)

III. Je-li na berním účtu poplatníka z jakéhokoliv důvodu více zapraveno, než bylo předepsáno, mluví se o přeplacení daní. Takové přeplacení daní převede se buď na jiný berní účet téhož poplatníka ještě zcela nezapravený nebo na nový účet pro daně splatné v nejbližším roce. Jen když není žádná (ani přímá ani nepřímá) daň dotyčného poplatníka zadrželou a připsání k dobrému pro nejbližší rok nemůže se státi, poněvadž na př. všechny účty tohoto poplatníka byly zapraveny, vrátí se zaplacená daň v hotovosti neb se nahradí (viz též čl. Reforma berní a Odepis daně pozemkové).

Slevy poplatků viz Poplatky z převodů majetkových.

Slib rukou dáním je slavnostní slib, dotvrzený rukou dáním osobě, které se činí. Slib rukou dáním je buď soudním neb mimosoudním. Mimosoudní slib rukou dáním činí se osobě soukromé a je právně účinným, když se jím dotvrzuje slib, jímž někdo svoluje k smlouvě zákonem dovolené o plnění možném. Rukou dáním je v tomto případě zevnějším znamením, v němž se zjevuje svolení ke smlouvě (t. zv. činem konkludentním) (§§ 869 a 878 o. o. z.). Soudní slib rukou dáním činí se osobě soudcovské před soudem zpravidla v méně důležitých záležitostech soudních, aneb v těch případech, kde někomu náboženské jeho vyznání přísahu zakazuje. K otázce, zda dle práva rakouského slib rukou dáním přísahu zastupuje, pokud se týče s týmiž následky jest spojen jako složení přísahy, tudíž zda porušení slibu rukou dáním rovnati sluší křivé přísaze, nelze šmahem

přisvědčiti, ježto porušení slibu rukou dáním je zpravidla spojeno se škodlivými následky; v každém případě však nenastupují trestně právní následky, jež s křivou přísahou jsou spojeny (viz. odst. II. č. 2 a 3).

I. Právo občanské.

Každý poručník, vyjmouc děda, matku a bábu slíbí povinností své rukou dáním (§ 205 o. o. z.). Dříve nařizoval říšský policejní řád z r. 1577 tit. 32 složení přísahy; teprve dv. d. ze dne 12. dubna 1787 spokojil se místo přísahy se slibem rukou dáním (viz Stubenrach I. sv. str. 353). Porušení tohoto slibu má v zápětí, pokud se poručník nedopustil činu trestního, jen občanskoprávní následky, totiž uložení pokut peněžitých úřadem poručenským, sesazení s poručenství, pokud se týče náhradní povinnosti poručníka (§ 19 pat. ze dne 9. srpna 1854).

II. Řízení trestní.

1. Soudní svědci slibují plnění svých povinností rukou dáním a sice buď povšechně nebo pro jednotlivý případ zvláště (§ 102 tr. ř.). Porušení tohoto slibu má v zápětí pokuty peněžité (§ 20 tr. inst.) neb sesazení z úřadu.

2. Porotce, jehož vyznání zakazuje složení přísahy, slibuje rukou dáním (§ 313 tr. ř.). Porotcové jsou soudci (rozh. z 24. února 1877 č. 8332, sb. č. 132), dopustí se tudíž zneužitím moci úřední (přijímáním darů) zločinu, ať již byli do přísahy vzati nebo plnění svých povinností dle § 313 tr. ř. rukou dáním slíbili, neboť v případě § 313 posl. věty zastupuje slib rukou dáním patrně přísahu.

3. Ve věcech přestupkových svědek zpravidla nepřisáhá, nýbrž soudce může se spokojiti místo přísahy se slibem rukou dáním (§ 453 tr. ř.). Předpis, že nedospělci přísahati nesmějí, nevztahuje se na slib rukou dáním (rozh. z 20. dubna 1888 č. 1007), poněvadž slib rukou dáním v řízení přestupkovém přísaze na roveň postaven není (rozh. z 11. září 1885 č. 7158 sb. č. 816). Z toho též plyne, že křivá výpověď svědecká dotvrzená slibem rukou dáním se tresce co taková, avšak netresce se jako výpověď svědecká přísahou dotvrzená.

4. Slib obviněného, že se nevzdálí až do pravoplatného skončení řízení trestního beze svolení soudce vyšetřujícího z místa svého pobytu, není slibem rukou dáním, poněvadž § 191 tr. ř. dotvrzení tohoto slibu rukou dáním nežadá. Porušení tohoto slibu má v zápětí uvalení vazby vyšetřovací.

Slib snubní viz Snoubenci a Zasnoubení.

Slušnost soudcovská.

Slušnost (aequitas) byla v římském právu důležitým činitelem. Označovala tam protivu k »jus strictum«, stanovisko »bonae fidei«. Ježto dnes všechna právní jednání (vyjmouc snad směnečnoprávní) jsou »negotia bonae fidei«, odpadl zmíněný rozdíl. Mluví-li se dnes o slušnosti protivou k právu, lze tím rozuměti jen posouzení jednotlivého případu úchylné od abstraktních norem právních se zvláštním přihlédáním ke konkrétnímu stavu věci. Příkaz slušnosti vzniká tudíž z úvahy, jež je vyjádřena paremií: »summum jus, summa injuria«. Celé ústavy děkují za bytí své slušnosti, tak navrácení ve stav dřívější, udělení milosti atd. Povšechně závisí však protiva práva a slušnosti na zákoně a jen zřídka připouští zákon, aby stanovisko práva ve prospěch slušnosti opuštěno bylo. Kde ovšem zákon sám soudci slušnost předpisuje, stává se slušnost právem a protiva je